واکنش

اتحادیه اروپا: از استقلال تگزاس و اوهایو حمایت خواهیم کرد

کاخ سفید از شروع رسمی روند خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا معروف به برگزیت، استقبال کرده؛ استقبالی که البته به الفاظ دیپلماتیک ابراز شده است. سخنگوی کاخ سفید گفته که به اراده رأی‌دهندگان انگلیسی و دولت کریمه (ملکه الیزابت دوم) در گام‌هایی که برای خروج از اتحادیه اروپا برداشته‌اند، احترام می‌گذارد.

شان اسپایسر سخنگوی کاخ سفید روز پنج‌شنبه در جمع خبرنگاران گفت که آینده انگلیس با اتحادیه اروپا هرگونه باشد، ما خواهان این هستیم که لندن به رهبری قدرتمند خود در اروپا همچنان ادامه دهد و به همراه اتحادیه اروپایی دو نهاد قدرتمند در سطح جهان باشند. «ژان کلود یانکر»، رئیس کمیسیون اروپا که قوه مجریه اتحادیه اروپا محسوب می‌شود، در گفت و گو با روزنامه فاینانشال تایمز انگلیس از موضع دولت دونالد ترامپ درخصوص خروج انگلیس از اروپا انتقاد کرده و آن را یک اقدام آزاردهنده و ناگهانی خوانده است. رئیس کمیسیون اروپا، در کنفرانس سالانه «حزب مردمی اروپا» در مالت، گفت که اگر ترامپ به این رویکرد ادامه دهد و از کشورهای اروپا بخواهد از برگزیت الگوبرداری کرده و اتحادیه اروپا را ترک کنند، استقلال ایالات امریکایی تگزاس و اوهایو را خواستار خواهد شد. رئیس کمیسیون اروپا تصریح کرد: «برگزیت، پایان (اتحادیه اروپا) نیست، البته خیلی‌ها می‌خواهند نقطه پایان باشد. حتی کسی که به‌تازگی در قاره‌ای دیگر رئیس‌جمهور شده به خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا اشاره کرده و خواسته بقیه کشورها هم دقیقاً راه بریتانیا را انتخاب کنند. اگر وی به این کار ادامه بدهد، من هم خواهان استقلال ایالت‌های اوهایو و تگزاس از ایالات‌متحده امریکا خواهم شد.» پانکر ادامه داد: به مایک پنس معاون رئیس‌جمهوری امریکا در سفر ماه گذشته خود به اروپا اعلام کردم که از کشورهای اروپایی نخواه که از اتحادیه اروپا خارج شوند، چرا که انحلال اتحادیه به معنای آغاز جنگ‌های جدید در غرب منطقه بالکان خواهد بود. به باور رئیس کمیسیون اروپا ترامپ نخستین رئیس‌جمهوری امریکا از دوران جنگ جهانی دوم است که مسائل مربوط به اروپا برایش حائز اهمیت نیست. دونالد ترامپ، اواسط ژانویه ۲۰۱۷ (دی ۱۳۹۵)، چند روز قبل از ورود به کاخ سفید، تصمیم بریتانیا را برای خروج از اتحادیه اروپا هوشمندانه و عالی دانسته و گفته بود اوضاع این کشور بعد از برگزیت خیلی بهتر هم شده و درنهایت بریتانیا از این تصمیم بهره خواهد برد. ترامپ گفته بود: «اگر دقیق به اتحادیه اروپا نگاه کنید، همه آن زیر دست آلمان است. این اتحادیه مرکبی است برای سواری آلمان.» ترزا می نخست وزیر انگلیس روز چهارشنبه قبل با فعال کردن ماده ۵۰ پیمان لیسبون، رسما روند خروج کشورش را از اتحادیه اروپا کلید زد. براساس ماده ۵۰ پیمان لیسبون که در دسامبر ۲۰۰۷ میلادی تصویب شد، دولت‌هایی که بخواهند از اتحادیه اروپا خارج شوند، باید این ماده را فعال و مطابق آن عمل کنند. روز چهارشنبه اعلام شد که ترزا می، نخست وزیر انگلیس نامه‌ای حاوی اعلام تصمیم کشورش در استفاده از ماده ۵۰ معاهده اتحادیه اروپا را جمع به ترک عضویت کشورهای عضو را امضا کرده است.

دورنما

پرچم جدایی طلبی کردستان در گرد و غبار شکست داعش

علم تجزیه عراق از «کرکوک نفت‌خیز» بلند شد

عراقی‌ها داعش را در مناطق موصل قدیم محاصره کرده و آماده اعلام آزادی کامل این شهر طی چند هفته آتی هستند، همزمان، اقلیم کردستان به سمت جدایی از دولت مرکزی عراق گام‌های بزرگ‌تری بر می‌دارد. اعضای پارلمان عراق در جلسه‌ای مخالفت خود را با برافراشته شدن پرچم اقلیم کردستان در استان نفت‌خیز کرکوک اعلام کردند.

داعش نفس‌های آخر خود را در موصل می‌کشد ولی نقطه دیگری از عراق گام به گام به سمت بحران پیش می‌رود. شاکر علوان الخفاجی، فرمانده تیپ ۱۸ پلیس فدرال عراق دیروز گفت که بین ۲۵ تا ۳۰ درصد از موصل همچنان تحت کنترل داعش است ولی عراقی‌ها به آزادی شهر ادامه خواهند داد و داعشی‌ها هم هیچ گزینه‌ای جز خودکشی یا قتل به دست ما ندارند. وی گفته نیروهای پلیس فدرال داعش را در مناطق موصل قدیم محاصره کرده و تمامی مسیرهای امداد آن را بستند. پایان داعش نزدیک شده است. با وجود نزدیک شدن داعش عراق به روزهای پایانی، چالش از نقطه‌ای نفت خیز در حال بالاگرفتن است و کردستان عراق موقعیت ضعیف شده دولت مرکزی بعد از سه سال نبرد نفسگیر با داعش را موقعیتی مناسب برای حرکت به سمت طرح ادعای جدایی می‌داند. مسعود بارزانی رئیس منطقه کردستان عراق گفته که به زودی همه پرسی استقلال در این منطقه برگزار می‌شود و یکی از دستیاران ارشد او نیز روز پنج‌شنبه اعلام کرد بارزانی در دیدار با آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد، در شهر اربیل گفته که به‌زودی همه‌پرسی استقلال برگزار خواهند کرد. روز گذشته نیز احزاب اصلی کرد در اقلیم کردستان نشست مشترکی را برای بررسی روند برگزاری همه‌پرسی استقلال این اقلیم برگزار و با تشکیل کمیته‌ای برای مشخص کردن مکانیسم و موعد برگزاری همه‌پرسی توافق کردند. سه شنبه قبل، شورای استان کرکوک در اقدامی بی‌سابقه در جلسه‌ای که با تحریم عرب‌ها و ترکمن‌های این استان برگزار شد، با اکثریت آرا، برافراشته شدن پرچم منطقه کردستان در کنار پرچم عراق بر فراز کلیه ساختمان‌ها و ادارات دولتی را تصویب کرده بود، اقدامی که با واکنش مقام‌های دولت مرکزی عراق روبه‌رو شد. پارلمان عراق روز شنبه در جلسه‌ای درباره برافراشته شدن پرچم اقلیم کردستان در استان کرکوک رأی‌گیری و مخالفت خود را با این مسئله اعلام کرد. اعضای پارلمان عراق اعلام کردند که برافراشتن تنها پرچم اقلیم کردستان در استان کرکوک و کنار گذاشتن پرچم عراق اقدامی غیرقانونی است و همچنین این اقلیم نباید نفت این استان را تصرف کند. پیش تر، شماری از شهروندان ترکمن شهر کرکوک در اعتراض به برافراشته شدن پرچم منطقه کردستان بر فراز ساختمان‌های دولتی، در مقابل ساختمان استانداری تظاهرات کردند. همچنین نخست‌وزیر عراق خود گفته است: «جدایی در حال حاضر و در گذشته به کردها آسیب رسانده است چراکه همسایگان ما نیز آن را نمی‌پذیرند.» بن‌علی ییلدریم، نخست‌وزیر ترکیه نیز روز شنبه بار دیگر ضمن اعلام مخالفت دولت کشورش با برافراشته شدن پرچم کردستان در کنار پرچم عراق بر فراز ساختمان‌های دولتی در استان کرکوک گفت که ایران نیز باید با این مسئله مخالفت کند. دولت باغچلی، رئیس حزب حرکت ملی ترکیه نیز گفته که حرف زدن از استقلال اقلیم کردستان به معنی نابودی و ویرانی است. اقلیم کردستان مستقل به معنی ویرانی و نابودی کشور ترکیه است. اگر اقلیم کردستان مستقل عملی شود، مبارزات ترکیه برای رفع مشکلات و نواقص موجود در برابر دشمنان ترکیه با شکست روبه‌رو خواهد شد. همچنین سخنگوی نهاد ریاست جمهوری ترکیه اعلام طرح همه پرسی استقلال از سوی مسعود بارزانی رئیس اقلیم کردستان عراق را اقدامی اشتباه خواند.

«حذف اسد» از اولویت امریکا حذف شد

کاخ سفید: مردم سوریه تصمیم خواهند گرفت

گزارش یک
علی قنادی

دولت امریکا بعد از پنج سال جنگ خانمان‌سوز سوریه، به همان نقطه‌ای رسیده که ایران، روسیه و کشورهای همپیمان آن رسیده‌اند. ترامپ حدود ۴۰ روز بعد از تحلیف ریاست جمهوری از سیاست سلف خود عقب‌نشینی کرده و دولت او گفته که برکناری بشار اسد از ریاست جمهوری، دیگر اولویت امریکا نیست. دولت امریکا وعده کرده که اولویت اصلی، مبارزه با داعش است؛ موضع‌گیری‌ای که با مخالفت معارضان سوری روبه‌رو شده است. سخنگوی معارضان سوری بعد از چند روز سکوت، تغییر موضع کاخ سفید را تأسف‌آور خواند و از امریکا خواست نقش رهبری خود را ایفا کند.

نیکی هیلی، نماینده امریکا در سازمان ملل اولین نفری بود که اعلام رسمی عقب‌نشینی دولت امریکا از سیاست اعلانی در سوریه را به نام خود ثبت کرد. هیلی روز پنج‌شنبه در جمع گروه اندکی از خبرنگاران گفت که ایالات متحده دیگر روی این مسئله که بشار اسد باید قدرت را ترک کند، متمرکز نخواهد شد: «شما اولویت‌های خود را می‌گیرید و انتخابات می‌کنید و وقتی که به این مسئله نگاه کنید، مربوط می‌شود به تغییر اولویت‌های ما؛ اولویت ما دیگر این نیست که بنشینیم و بر رفتن اسد تمرکز کنیم.» او البته گفت که دولت ترامپ این را قبول دارد که اسد یک عامل آزاردهنده است: «آیا ما معتقدیم که او آزاردهنده است؟ بله. (اما) آیا ما تصمیم داریم بنشینیم و متمرکز شویم روی بیرون کردن او؟ نه. تصمیمی که ما داریم این است که فشار را در آنجا حفظ کنیم. بنابر این ما می‌توانیم شروع به ساختن تغییر در سوریه کنیم.» رکس تیلرسون وزیر خارجه امریکا پا را از این هم پیش‌تر گذاشت و در یک تغییر موضع اعلامی ۱۸۰ درجه که تقریباً مماس شده با موضع‌گیری ایران و روسیه در پنج سال اخیر در آنکارا گفت که وضعیت بلند مدت اسد را «مردم سوریه درباره‌اش تصمیم خواهند گرفت.» البته تیلرسون برای جلب رضایت آنکارا «کاهش توان ایران برای ایجاد اخلال در منطقه» را هدف مشترک ترکیه و امریکا عنوان کرد. با این حال چاووش اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه اعلام کرد که به رغم پایان عملیات سپر فرات، برنامه‌ای برای کاهش نیرو یا خروج نظامیان از شمال سوریه نداریم.

■ حمایت مشروط از معارضان

دولت اوباما مکرر را گفته بود که اسد باید برود ولی در اواخر دولت او، زمزمه هایی از تغییر سیاست امریکا منتشر شد و نقل قول هایی غیر رسمی از زبان جان کری وزیر خارجه وقت امریکا در جلسه خصوصی با معارضان سوریه منتشر شد، ولی امریکا تا روز پنج‌شنبه قبل، هیچ گاه به صورت رسمی اعلام نکرد که برکناری اسد دیگر اولویتش نیست. دونالد ترامپ پیش و پس از ورود به کاخ سفید از لزوم تغییر اولویت امریکا به مبارزه با داعش صحبت کرده بود ولی موضع‌گیری روز پنج‌شنبه سفیر امریکا در سازمان ملل، اولین تغییر موضع رسمی کاخ سفید است. خانم هیلی گفته است: «ما لزوماً نمی‌توانیم به روشی که دولت قبلی انجام داد، روی اسد متمرکز بمانیم. اولویت ما به طور واقعی این است که کاری بکنیم که امور انجام شود، با چه کسی نیاز داریم که همکاری کنیم که به شکلی واقعی برای مردم سوریه تفاوت ایجاد کند.» سخنگوی معارضان سوریه روز شنبه در اولین واکنش به موضع جدید امریکا گفت که واشنگتن باید نقش رهبری خود را ایفا کند و فقط به کشتن عناصر داعش اکتفا نکند. به گزارش شبکه خبری ال‌بی‌سی، وی گفت: خبرهایی که از واشنگتن درباره سوریه منتشر می‌شود، تأسف‌آور است. سخنگوی معارضان افزود: امریکا باید نقش رهبری خود را ایفا کند و تنها روی کشتن عناصر داعش تمرکز نکند. همچنین منابع معارض سوری اعلام کردند که گروه‌های شورشی در شمال این کشور درصدد تشکیل اتاق عملیات مشترکی برای پایان دادن به چند دستگی میان خود هستند. به گفته منابع سوری، این گروه‌ها درصدد تشکیل اتاق عملیات مشترک در مناطق شمال سوریه شامل ادلب، حومه غربی و شمالی حلب و بخش‌هایی از حومه لاذقیه هستند. بر اساس گزارش الجزیره، این اتاق عملیات مشترک تحت فرماندهی فضل‌الله حاجی، از فرماندهان فیلق الشام خواهد بود، موضعی که به نظر می‌رسد، واکنش به درخواست جدید امریکا است. سیا بعد از تغییر در سیاست اعلانی کاخ سفید در سوریه ادامه حمایت‌های مالی و نظامی خود از معارضان را مشروط به متحد شدن آنها با یکدیگر در چارچوب یک گروه تروریستی واحد به ریاست «فضل‌الله حاجی» اعلام کرده است. به گزارش روزنامه فرامنطقه‌ای «رأی الیوم»، فضل‌الله حاجی هم اکنون یکی از سرکرده‌های گروه تروریستی به اصطلاح «سپاه شام» است. به نوشته این روزنامه، اتاق عملیات نظامی سیا به اطلاع تمامی گروه‌های مخالف مسلح در سوریه رساند که می‌بایست در یک تشکیلات واحد گردهم جمع شوند تا پرداخت حقوق ماهیانه آنان از سوی واشنگتن از سر گرفته شود.

■ مداخله مستقیم‌تر در سوریه

دولت ترامپ گفته که اولویت آن برکناری بشار اسد نیست ولی این به معنی پایان مخالفت کاخ سفید با دولت سوریه نیست. دولت امریکا قصد دارد به بهانه اولویت دادن به رویارویی با داعش، دست به اعزام نیرو به شمال سوریه بزند. اواخر اسفند ماه برخی منابع خبری از طرح دولت امریکا برای اعزام نیروی زمینی به سوریه خبر دادند ولی حالا این سیاست با اولویت بخشی به مبارزه با داعش، شکل و شمایلی جدی‌تر به خود گرفته است. شبکه خبری فاکس‌نیوز گزارش کرد که پنتاگون قصد دارد ۲۰۰ سرباز چترباز خود را به منطقه اعزام کند که بخشی از آنها در سوریه مستقر خواهند شد. روزنامه واشنگتن پست روز ۳۰ فوریه ۲۰۱۷ نوشت که ممکن است پنتاگون ۱۰۰۰ نیروی دیگر به سوریه اعزام کند. برخی از مقامات کرد در شمال سوریه نیز به تازگی گفته‌اند بر اساس اطلاعات در اختیار، یکی از اهداف امریکا از حمایت از کردها و حضور گسترده در شمال سوریه، احداث بزرگ‌ترین پایگاه نظامی امریکا در خاورمیانه در خاک سوریه و به طور مشخص در استان رقه است.

گزارش ۲

ترامپ در مسیر مرگ خاموش برجام

مقام‌های دولت اوباما: طرح جدید سنا نقض برجام است

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا در هفته‌های اخیر، علیه توافق هسته‌ای با ایران کمتر لفاظی می‌کند. ظاهراً او و هم تیمی‌هایش به این جمع‌بندی رسیده‌اند که به جای اظهارنظر علنی مقابل برجام، از مسیرهایی مانند کنگره، مزایای آن را برای ایران بی‌اثر کنند. چند مقام دولت اوباما، رئیس‌جمهور پیشین امریکا به کنگره امریکا درباره نقض برجام هشدار داده و می‌گویند که طرح‌های جدید کنگره در تضاد فاحش با برجام است.

به گزارش «جوان»، دونالد ترامپ در آخرین روزهای دی ماه ۹۵ گفته بود که توافق هسته‌ای با ایران را یکی از «بدترین توافق‌هایی» می‌داند که تا «به حال انجام شده» است. ترامپ گفته بود که نمی‌گوید با برجام چه خواهد کرد و وعده کرد: «کاری را انجام می‌دهم که باید انجام بدهم. توافق ایران من را خوشحال نمی‌کند.» او در هفته‌های اخیر به همین وعده خود عمل کرده، کمتر علیه توافق هسته‌ای با ایران لفاظی می‌کند و عمل کردن علیه آن را هم به مقام‌های دیگر دولت خود و از همه مهم‌تر، کنگره امریکا محول کرده است. نیکی هیلی، نماینده امریکا در سازمان ملل هفته قبل در نشست لابی صهیونیستی آیپک گفت: توافق هسته‌ای، ایران را جسورتر کرده و تأکید کرد: «این موضوعی نگران‌کننده است چون زمانی که توافق با ایران حاصل شد این موضوع سبب قدرتمندتر شدن ایران شد. این موضوع همچنین سبب قدرتمندتر شدن روسیه شد.» هنوز چند روز از اظهارات او نگذشته بود که منابع امریکایی از در دستور کار قرار گرفتن دست‌کم دو طرح جدید در کنگره امریکا علیه ایران خبر دادند. یکی از این دو طرح که نام «موشک‌های بالستیک ایران و قانون اجرای تحریم‌های بین‌المللی» بر آن گذاشته شده، در کمیته امور خارجه مجلس نمایندگان امریکا مطرح است و متن آن ۱۰ فروردین ماه منتشر شده است. این طرح، «قوه مجریه (امریکا) را به انجام تحقیقات کامل درباره نقض احتمالی تحریم‌های مربوط به موشک بالستیک و سلاح متعارف ایران موظف می‌کند» و تأکید می‌کند که دولت امریکا را موظف می‌کند «آژانس‌های (سازمان‌های) دولتی ایران که در ساخت موشک بالستیک دخیل هستند» و همچنین «هر نهاد خارجی، در داخل یا خارج ایران، برای این گونه فعالیت‌ها کالا و مواد تهیه می‌کند» و نیز «هر نهاد خارجی، در داخل یا خارج ایران که برای ساخت موشک بالستیک ایران کمک مالی ارائه می‌کند یا این روند را تسهیل می‌کند» را تحریم کند.

■ نقض فاحش برجام

موازی با این طرح، یک طرح دیگر در سنای امریکا مطرح شده که نام «فعالیت‌های ثبات زدای ایران - ۲۰۱۷» بر آن گذاشته شده است. این طرح را باب کورکر و رابرت منندز ارائه کرده‌اند؛ طرحی که برخی مقام‌های سابق دولت امریکا دو روز قبل در یادداشتی در فارین پالیسی هشدار دادند که می‌تواند نقض‌کننده فاحش تحریم‌های ایران باشد. هر چند کسانی مانند جان لیمبرت، مسئول پیشین پرونده ایران در وزارت خارجه امریکا معتقدند که ترامپ برای حفظ جایگاه ریاست جمهوری و اعتبار بین‌المللی امریکا چاره‌ای جز پایبندی به توافق هسته‌ای ندارد و «بر خلاف شعارهای قبلی خود، چاره‌ای جز پایبندی به برجام نخواهد داشت.» ولی به نظر می‌رسد او بدون تکرار لفاظی‌های قبلی علیه توافق با ایران، به سمت به صفر رساندن مزایای آن برای ایران پیش می‌رود. «آنتونی بلینکن»، قائم مقام سابق وزارت خارج امریکا همراه با «آوریل هاینز»، جف پریسکوت، جان فاینر، فیلیپ گوردون و رابرت مالی که همگی از کارشناسان حاضر در تیم مذاکرات هسته‌ای امریکا با ایران بوده‌اند که در یادداشتی که سه روز پیش آن را فارین پالیسی منتشر کرده، نوشته‌اند: «در کنگره بار دیگر تمایل برای وضع تحریم‌های بیشتر علیه ایران شدت گرفته است که از جمله آن می‌توان به معرفی طرح فعالیت‌های ثبات‌زدای ایران توسط سناتور باب منندز و باب کورکر اشاره کرد.» بر اساس گزارش فارس، مقام‌های سابق امریکایی نوشته‌اند: «متأسفانه، این طرح، چنانکه از پیش‌نویس آن برمی‌آید، بیش از منافعش، ضرر به بار خواهد آورد.» نگارندگان، در ادامه با یادآوری اینکه ایران به تمامی تعهداتش تحت توافق هسته‌ای پایبند مانده است، نوشته‌اند: «تنها بهایی که ما (برای برجام) دادیم کاهش تحریم‌هایی بود که هدف آنها قادر کردن ما به رفع تهدید هسته‌ای در میز مذاکره بود.» آنها با بیان اینکه در موضوع «تهدیدات ایران» و از جمله برنامه موشکی این کشور با طراحان تحریم‌های جدید ایران اتفاق نظر دارند نوشته‌اند: «این طرح، در شکل فعلی آن دارای مخاطرات مهمی است که می‌تواند توافق هسته‌ای را تضعیف کند.» مقام‌های سابق امریکایی نوشته‌اند: «در وهله اول، این طرح شرایط جدیدی برای رفع تحریم‌ها علیه برخی طرف‌های معین ایرانی وضع می‌کند، که اتفاقاً برخی از این تحریم‌ها همان‌هایی هستند که ما بایستی در صورت پایبندی ایران به تعهداتش آنها را رفع کنیم.» طبق پیش‌نویس طرح تحریمی جدید سناتورهای امریکایی، رفع تحریم‌ها مستلزم گواهی رئیس‌جمهور امریکا مبنی بر این است که نهادهای مورد نظر ارتباطی با برنامه موشکی یا فعالیت‌های منطقه‌ای ایران که به ادعای امریکایی‌ها تروریستی هستند ندارند. نگارندگان این یادداشت می‌نویسند: «این بند غیرضروری است و به ایران بهانه‌ای برای تضعیف توافق هسته‌ای را می‌دهد.» در ادامه این یادداشت آمده است: «دوم اینکه این طرح، به احتمال زیاد رئیس‌جمهور را به سمت اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان گروه تروریستی سوق می‌دهد. این اقدامی است که دولت‌های جورج بوش و اوباما آنها را بررسی کردند اما به دلیل منافع اندک و مخاطرات جانبی قابل توجه از آن چشم‌پوشی کردند.»

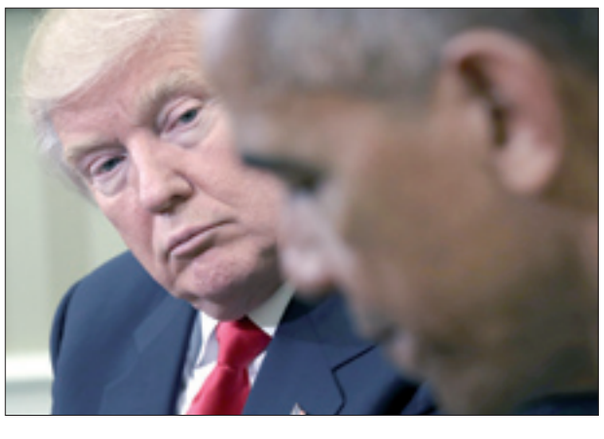

■ لاوروف: برجام توافقی جمعی است

وزیر خارجه روسیه نسبت به نقض توافق هسته‌ای با ایران هشدار داده و با تأکید بر اینکه برجام توافقی جمعی است گفته است: «غربی‌ها وعده داده بودند تحریم‌ها را کامل و زود لغو کنند ولی هنوز به وعده هایشان عمل نکرده‌اند. به گزارش ایرنا، سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه با جمعی خواندن توافق برجام و لزوم اجرای کامل برنامه‌های ضدتحریمی آن از سوی غرب، گفت: گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تأیید می‌کند، ایران نقض عهد نداشته است، اما وعده‌های کشورهای غربی آنگونه که توافق شده، اجرا نمی‌شود. لاوروف افزود: برجام دستاورد یک توافق جمعی با هدف ثابت کردن صلح آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران و رفع شک و ابهام‌ها است که با فعالیت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی انجام می‌شود. وی در بخشی از مصاحبه با نشریه امریکایی «نشنال اینترست» که روز جمعه در سایت اینترنتی وزارت خارجه روسیه انتشار یافت، گفت: آژانس نیز منظم گزارش‌هایی را در مورد وضع اجرای برجام منتشر می‌کند که تازه‌ترین آن نبود هر گونه نقض این پیمان از سوی ایران را نشان داد. لاوروف ادامه داد: آژانس اعلام کرد که برجام مطابق تعهدهای تهران و دیگر طرف‌های امضاکننده آن اجرا می‌شود.

نگاه

هادی محمدی

عبور غرب از رژیم خودساخته خلع سلاح

خانم نیکی هایلی در آستانه نشست خلع سلاح هسته‌ای سازمان ملل اعلام کرد که پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای و خلع سلاح قدرت‌های صاحب سلاح‌های هسته‌ای، کمکی به امنیت جهانی نمی‌کند. این موضع که از طرف فرانسوی‌ها و انگلیسی ها همراهی شده، بیانگر کاسته شدن اهرم‌های قدرت هژمونیک قدرت‌های غربی است و ابزارهای کلاسیک آنها، پاسخ نیازهای استعماری آنها را نمی‌دهد و لذا امنیت منافع غیرقانونی خود را در سایه گسترش سلاح‌های هسته‌ای می‌دانند. این موضع غربی بیانگر یک حقیقت دیگر نیز می‌باشد که امپراتوری رسانه‌ای آنها نیز که مأموریت فریب افکار عمومی جهانی و وارونه نشان دادن حقایق دارند در بحران ناکارآمدی است. این ارزیابی از شرایط استراتژیک قدرت‌های غربی در نوع کنش و رفتارهای همپیمانان آنها نیز قابل ملاحظه است و به خوبی احساس می‌شود که رژیم صهیونیستی، ترکیه و رژیم‌های دیکتاتوری عربی، چگونه در باتلاق‌های خود ساخته، دست و پا می‌زنند.

شتاب و گستره ناکارآمدی‌های اقتصادی و امنیتی و سیاسی قدرت‌های غربی و همپیمانان آنها، چه در سطوح ملی آنها و چه در عرصه‌های خارجی، جهانی و منطقه‌ای موجب شده تا هم در صحنه‌های میدانی و رقابت و ایجاد نظام جدید سلطه در بن بست باشند و هم کارکرد رسانه‌ای آنها رنگ باخته و بی‌اثر باشد. ثروت‌های راهبردی در خاورمیانه و به ویژه انرژی نفت و گاز در خاورمیانه موجب شده تا جنگ‌های نیابتی تروریستی آنها یا لشکرکشی های مستقیم امریکا و غرب، خاورمیانه را در آتش کینه و نیاز به غارتگری این ثروت‌ها بسوزاند و به جز سرمایه‌های مادی و انسانی، تمامی شعارهای فریبکارانه غربی مانند دموکراسی، حقوق بشر، حقوق ملت‌ها و دولت‌ها، قواعد و پیمان‌های انسانی بین‌المللی زیر پا گذاشته شود و رنگ ببازند و این جنگ افروزی و کشتار و ویرانی سازی، بدون نتیجه بوده و امنیت و ثبات منطقه را به خطر بیندازد که مقدمه تهدید و بی‌ثباتی جهانی است. اگر ابزارهای فریبکاری رسانه‌ای و ارعاب نظامی و فشارهای گوناگون برای غرب و دوستان آن نتیجه‌ای در برندارد، گسترش سلاح‌های هسته‌ای، تکیه بر ابزار نامشروع تروریسم، حمایت از دیکتاتوری‌های عربی و ارتکاب جنایات جنگی و ضد بشری و مداخله در کشورهای منطقه، برای غرب امنیت و ثبات ایجاد نخواهد کرد. غرب نمی‌تواند رسوایی حمایت خود و دوستانش از تروریسم و دهها جنایت تاریخی و ضد بشری را سرپوش گذاشته و دیگران را بدان متهم کند. غرب نمی‌تواند به بهانه تهدید هسته‌ای، ایران را زیر فشار قرار دهد و خود و دوستانش با سیاست علنی از گسترش سلاح‌های هسته‌ای سخن بگویند. غرب و دوستانش نمی‌توانند با تروریسم تکفیری و مداخله‌گری در کشورهای منطقه، کشتار و ویرانی و بی‌ثباتی راه بیندازند و خودشان درامنیت و ثبات به سر ببرند. هر گونه اصرار بر سیاست‌های فوق از سوی غرب و دوستانش در منطقه، به بلعیده شدن آنها در باتلاق خود ساخته منتهی می‌شود و در سایه دفاع مشروع از سوی کشورهای مستقل جهانی، امنیت و ثبات غرب و دوستانش با تهدید بیشتر روبه‌رو خواهد شد.

اخبار کوتاه

■ «داعش سفید» به دنبال سلاح هسته‌ای است

مرکز علوم و امنیت بین‌الملل امریکا در گزارشی جدید گفته که عربستان در صدد دستیابی به فناوری تسلیحات هسته‌ای است. چند ماه قبل، نیویورک تایمز در سرمقاله خود برای عربستان از تعبیر داعش سفید استفاده کرده بود. به گزارش «جوان» به نقل از اکسپرس انگلیس، دولت عربستان تحقیق درباره برنامه هسته‌ای خود را توسعه داده و این کار را با ایجاد تیمی از کارشناسان تشدید کرده است. مرکز علوم و تحقیقات بین‌المللی در گزارش خود که عربستان را به عونا «تازه رسیده هسته‌ای» دسته‌بندی کرده، گفته که عربستان بعد از توافق هسته‌ای ایران، فعالیت هسته‌ای خود را تقویت کرده است. این مرکز هر چند می‌گوید که عربستان در اول کار توسعه است ولی گفته که سعودی‌ها در واکنش به برنامه هسته‌ای ایران به دنبال سلاح هسته‌ای هستند.

■ خطر حمله داعش به نیروگاه‌های هسته‌ای انگلیس

سرویس‌های اطلاعاتی انگلیس از احتمال حمله گروه تروریستی داعش به فرودگاه‌ها و نیروگاه‌های هسته‌ای این کشور خبر می‌دهند. به گزارش ایسنا، روزنامه تلگراف نوشت: آژانس‌های اطلاعاتی انگلیس هشدار داده‌اند که گروه تروریستی داعش و دیگر گروه‌های تروریستی به راه‌هایی برای بمب‌گذاری از طریق تلفن همراه و لپ‌تاپ دست یافته‌اند که می‌توانند از ایست‌های امنیتی در فرودگاه‌ها عبور کنند. سرویس‌های امنیتی و اطلاعاتی انگلیس همچنین هشدار داده‌اند که هکرهای وابسته به این گروه‌های تروریستی ممکن است درصدد دور زدن سیستم‌های امنیتی مورد استفاده در نیروگاه‌های هسته‌ای برآیند.

■ ناتوی عربی جایگزین «سپر جزیره» می‌شود

کشورهای عربی حوزه خلیج فارس اعلام کرده‌اند که به منظور گسترش توانمندی نظامی خود نیروی جدیدی شبیه ساختار سازمان ناتو راه‌اندازی می‌کنند. به گزارش ایرنا و به نقل از نشریه الانبا، منابع نظامی مطلع در کشورهای عربی حوزه خلیج‌فارس اعلام کرده‌اند که این نیروی نظامی جدید جایگزین نیروهای سپر جزیره خواهد شد که بیش از دو دهه پیش ازسوی شورای همکاری تشکیل شد. دولت امریکا نیز اعلام کرده است که احتمالا به جمع این نیروها خواهد پیوست.

■ پوتین: به دنبال انقلاب رنگی در روسیه‌اند

ولادیمیر پوتین از برنامه راه‌اندازی انقلاب رنگی در این کشور خبر داد. به گزارش ایرنا، رئیس‌جمهور روسیه تظاهرات مخالفان دولت در شهرهای مختلف این کشور به عنوان اعتراض به فساد مالی را به حوادث سه سال پیش اوکراین منجر به براندازی حکومت این کشور تشبیه کرد. روزنامه کامرسانت روز پنج‌شنبه در بخش اخبار آنلاین خود نوشت: پوتین برای نخستین بار در مورد تظاهرات یک‌شنبه گذشته در شهرهای روسیه اظهارنظر کرد. به نوشته روزنامه روسی، پوتین با بیان اینکه دولت روسیه با فساد مالی مبارزه می‌کند، اظهار کرد: از این موضوع در آستانه انتخابات (ریاست جمهوری) نادرست و برای متزلزل کردن اوضاع استفاده کردند.

■ تهدید واشنگتن علیه مسکو به آلاسکا رسید

واشنگتن دامنه تهدیدهای خود علیه روسیه را به منطقه قطبی آلاسکا رسانده است. به گزارش ایرنا، امریکا در چارچوب سازماندهی سامانه پدافند موشکی جهانی خود، چندین سکوی موشکی رهگیر و ایستگاه رادار نظامی در منطقه آلاسکا مستقر کرده است. ولادیمیر پوتین برای نخستین بار نسبت به پیامدهای این طرح تهدید کننده علیه روسیه و افزایش حضور و تحرکات نظامی امریکا در آلاسکا به واشنگتن هشدار داد: «فعالیت‌ها و تحرکات نظامی امریکا در آلاسکا، روسیه را تهدید می‌کند.»

■ حکم انحلال پارلمان ونزوئلا معلق شد

دیوان عالی ونزوئلا از تصمیم قبلی خود برای انحلال پارلمان این کشور عقب نشست. به گزارش بی‌بی سی، رأی این نهاد برای سلب اختیار پارلمان که در اختیار جبهه مخالفان دولت است، باعث اعتراض و تظاهرات در ونزوئلا شده است. گارد ملی بولیواری ونزوئلا روز شنبه با گاز اشک آور، تظاهرات هزاران مخالف دولت را که در اعتراض به اقدام دیوان عالی علیه مجلس ملی به خیابان‌های کاراکاس پایتخت کشور آمده بودند، به خشونت کشید. شنبه شب نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا در پیامی تلویزیونی از دیوان عالی خواست که در رأی خود تجدید نظر کند. طارق العیسمی، معاون رئیس‌جمهور ونزوئلا هم این درخواست را تکرار کرد. دیوان عالی ونزوئلا، چند روز پیش در ۲۹ مارس، لایحه پیشنهادی رئیس‌جمهور ونزوئلا درباره امتیازات نفتی را که در پارلمان رد شده بود، تصویب و اعلام کرد که پارلمان صلاحیت ایفای نقش قانونگذاری را از دست داده است.